

Selmeczbányai Hetilap

SELMECZBÁNYA ÉS VIDÉKÉNEK VEGYES TARTALMÚ KÖZLÖNYE.

Kiadó tulajdonos és felelős szerkesztő:

SZENTGYÖRGYI EDE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rózsa-utca 61./III. sz. a. hová a lap szellemi közleményei és az anyagi rész is czimzendő.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

csak a „Selmeczbányai Hetilap“:	az „Otthon“ szépirodalmi havi füzetével:
Egy évre. 4 frt.	Egy évre. 6 frt — kr.
Fél évre. 2 „	Fél évre. 3 „ — „
Negyedévre. 1 „	Negyedévre. 1 „ 50 „
Egyes számok kaphatók a kiadóhiv.-ban és Joerges A. özv. és fia könyvkereskedésében.	

Hivatalos, magán és nyílt-téri hirdetések megállapított díj-szabásunk szerint számítatnak és minden általunk közölt hirdetésre felvilágosítás ingyen adatik.

Megjelen minden vasárnap.

Május elsején.

Egykor, még nem is oly régen, május első napja nemcsak a mindenkit felvidámító, békés tavaszi érzelem, az igazi virágfakadás beköszöntőjének, hanem a szeretetnek is nyilatkozó napja volt.

Hányan emlékeznek még vissza ama boldogabb időre, midőn a házak elé állított, üdén zöldelő május fák az emberek, különösen a fiatalabb emberek örömtelt, vidám érzelmeit fejezték ki.

És most? — Május elsején zöldel ugyan a fa, mint régen, virágra fakad a bimbó, üdítő tavaszi szellő lengi át a tájat; ámde az emberek, mintha mások volnának, mintha a tavasz beálltával oly természetesen karöltve járó vidámságot elfeledték volna, oly komoly, oly komor érzelmek kifejezésül szemelték ki e napot.

Május elseje a szociálisták napjává lett!

E tavaszi, nyárra virradó napon tüntetnek és ágitálnak elveik és érzelmeik mellett a szociálisták.

E napot szemelték ki legfőbb évi ünnepeknek, mintha csak azt akarnák jelezni, hogy a nagy természet ujjá éledésével, a szociális élet is újabb ébredésre kél.

E nap általuk rosszul megválasztva ninesen. Sőt némi szimbolumát rejti önmagában annak, hogy úgy miként a nagy természet, az ő törekvéseik, az általuk elültetett magvak is még virányt termenek.

Ámde nagyon kétséges az, hogy ezen elültetett magvak oly gyümölcsöt fognak-e teremni mely az emberiség üdvére váland.

Igen, ha e mozgalom, a mely világszerte megindult és immáron hatalmas karjait az összes civilizált államokra kiterjeszti, jó mederben lesz tartva vagy az okosan és racionálisan eljáró államkormányzatok által terelve: akkor az emberiségre nézve csak üdvös eredményt fog felmutatni.

De ha fékevesztetten tombolná ki magát; akkor a civilizált világ kiszámíthatlan kárával rengeteg katasztrófájával járna.

Május elseje a munkások, az ugynevezett szocialista munkások ünnepe.

Hogy éppen e napot választották ki ünnepi napjuknak, azon egy cseppet sem lehet csodálkozni.

Hiszen e nap telve van, hagyományánál fogva is, zöldelő lomb ígérte reménységgel, viruló virágzással.

Csakhogy, úgy, miként a nagy természet éltető erejét bizonyos korlátok között osztja szét, a szociális mozgalomnak is, ha egészséges fejlődésre akar számítani, a kellő észszerű korlátok között kell mozognia.

A szociális kérdés mai napság már egy tudományos — hozzá tesszük, mély tudományos — tárgygyá nőtte ki magát, melylyel a művelt világnak nem csak foglalkoznia, hanem annak megoldására teljes erejéből törekednie is kell.

Nem csak az elszegényedett tömeg, a munkás osztály, bizonytalan anyagi helyzete, a nagy nép életigénye forog itt kérdésben, hanem a jól megfontolandó emberi igazságosság: a jog egyenlőség, eltekintve az immáron üres fra-

zissá vált, mert nem létezik valójában, „szabadság, testvériség, egyenlőség“ nagy hangu szólamoktól.

A szociális kérdésnek eme óriási, és istentudja még mily katasztrófákat szülő problémája megoldásának módozatait felsorolnunk erőnk ninesen, minthogy e szükkörben működő lap erre kellő erővel nem is bírhat. — De érezzük minden május elsején, hogy a kérdést megoldani kell . . . addig nyugodalmas, fokozottabb fejlődését a nép és ez által az állam, melynek legfőbb tényezője éppen a nép elérni nem fogja.

Következzék be tehát kis idő múlva azon május elseje, a mely megveti a nép, a munkás nép nyugodalmát, megelégedését és a mig a szocializmus, de csakis észszerű jogos igényeit kielégíti, egyben a társadalmi rend és össz munkásságot helyre állítja!

És ez idő nálunk talán nines is meszsze s az új rendszer, új mederbe fogja terelni a szociális kérdést. Erre következtetünk ugyanis abból, hogy az idén a belügyminiszter egyenes rendeletére megengedte a budapesti rendőrség a május 1-ei nagy felvonulást, amit eddig rideg szigorral megtiltott, s ami pedig nem enyitette a bajt, csak elfojtotta. Most pedig meg van engedve, hogy kéréseiket, kívánságaikat nyíltan elmondhassák s ezzel megadatott nekik a remény, hogy azok a kívánságok, ha jogosak, idővel meghallgatásra is találhatnak.

Az idei május 1-seje tehát a munkásoknak is az öröm és remény igazi ünnepe lehet.

Virágfakadás.

— A „Selmeczbányai Hetilap“ eredeti tárczája. —

A felkelő nap pirosan felkapaszkodik a hegygerincekre. Mintha a fáradozástól lihegni hallanám! Fénykévék lövelnek szét, a melyek mesés zománcczal vonják be a tavasz bájába öltözött vidéket.

Ott állok elmélázva egy kertkerítés léceihez támaszkodva és nem tudok betelni az üde, éltető légáramlattal, a melyet a nyíló virágok illata fűszerez.

A zöld domboldal cseresznye- és almafái virágdiszben büszkélkednek. Tekintetem megakad egy előttem álló almafa virágjain. A reggeli szellő pajzán játékot űz a rózsásfehér virágokkal, néha-néha egy-egy szilajabb fuvalatára egész szíromesőt szór lábaim elé.

Ti rózsásfehér virágok és bimbók, mint szerettek titeket! Nekem a pezsgő élet eszményi jelképei vagytok! A cseresznye sápadt virága oly hideg, de ti, mintha mindegyitek ugyanazokat a rózsás arcvonásokat rejtegetné, a melyek nekem oly kimondhatatlanul kedvesek.

Gyengéden forgatok ujjaim között egy szirmot és hegyen-völgyön túl száll minden gondolatom . . .

Jer ide, jer édes! Érted dobogó keblemre hajtsd almavirág orezádat, szőkefürtös fejecskédet. Nézz szemembe — úgy édes, ahogy csak te tudsz: hadd rezdüljön meg édes-fájón szívem minden hurja. Odatűzők hajadba egy mosolygó ágat, oly nagyon illetek egymáshoz, én gyönyörűséges almavirágom . . .

Egy fürgé madárka vigan fűtyörészve élesíti kis csőrét a barna ágakon, szüntelenül ide-oda szokdélva; dala örömtelten fölcsattog a föléje domboruló virág-sátorban.

De hát mit is mondasz te kis csevegő? Ugy tetszik, értem a madárnyelvet! Mi bajom, azt kérde? Okos, fekete szemecskéd részvevőn pihen bánatos arczoman.

Te kis madár! hallgass esdő szavamra! Vidd szomorú híreimet, hiszen te értesz, te is átkogtad szerelni keservedben a holdvilágos éjt. Szállj ablaka alá, csicseregd el neki, hogy küldtelek és énekeld el legeslegszebb dalodat az igaz érzelem meggyőző hangján. Sugd meg neki titkon, esendesen, hogy más meg ne hallja: eljőnnék érte esztendőre — az új almavirággal. Ha mellettem virul majd az almavirág, akkor örök tavaszom lesz.

Kérdezd meg tőle azt kis madár, mikor lesz piros pünkösdi napja? Szépszavu hírnököm, el ne felejtse valahogy — nélküle nines ünnepem; kérlek, el ne felejtse!

No csak repülj már . . . mennyire irigylem sebes szárnyadat . . . siess kis madár . . . siess! Azután térj vissza örömhírral az elárvulthoz. Ugy várlak!

Vidd el türelmetlen üzenetem szellő! Lebegtesd szeliden a hulló szirmokat, vidd oda, ahol ő van, üdvözlétül a messze távolból!

—*—

A pokol.

— A „Selmeczbányai Hetilap“ eredeti tárczája. —

Kész a mű. A fehér márvány alak, életet öltött. A szobrász leteszi vésőjét s bíráló tekintetét végig jártatja alkotásán. Arczán valami felleg vonul át, majd fájdalmas, keserű érzet vonaglik ajkán, mely keserűség hirtelen indulatrohamban tör ki.

„Szét veled, kontár munka! Pusztulj, ha nem lehettél tökéletes!“

S a kalapács csapásaitól darabokra szakad a gyönyörű szobor, s a lába köré hullott törmelék között halványán, verejtéktől gyöngyöző homlokkal áll a művész, mereven tekintve rombolása művét, mit talán nem is lát; ki tudja, mi tartja most fogva lelkét!

„Vége! Vége!“ sóhajt fel komoran. „Nem tudok alkotni olyat, mint azt lelkem látja, szívem érzi! Kontár vagyok; kontár, semmi más! Oh miért adott az isten szívem, mely érezni, lelkem, mely gondolni, képzeletem, mely álmodni tud, ha nem adott hozzá tehetséget meg is alkotni azt, a mit szívem érez, lelkem gondol, képzeletem álmokképként élembe varázsol; megalkotni hiven, szépen, tökéletesen! Születtem volna inkább olyannak, kinek lelke oda van tapadva a röghöz s nem ismer mást, mint az élet közönséges faredalmait, alant járó örömeit. Az a napszámos, ki munkája végeztével jóízűen megeszi kenyerét s leöblíti egy két korty pálinkával, bizonyára boldogabb nálamnál, ki azt hittem, művész vagyok — talán, s ime látom, hogy csak kontár vagyok! Kontár!“

S keserű, gunyos kacajától hangzik a műterem, mely annyiszor volt tanuja küzdemeinek.

Mert hiszen küzdelem az, ha az alkotni vágyó szellem a merev, a holt anyagba át akarja oltani azt az eszményi képet, melyet magasan szárnyaló képzelete teremtett.

Oly küzdelem az, mely diadalt sohasem arat, mert az eszmény elérhetlen.

„Hallottad-e már, hogy Zoltán barátunk elhagyott?“ kérdező egy barna fiatal ember társaitól a

MÁRKUS M.

czukrászata

Selmezbányán, Deák Ferencz-utca 7./I.
(saját ház.)

A nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíti, hogy mai naptól kezdve, a czukrászatában **naponta frissen készült** sokféle

Fagylalt,
Jegeskávé,
Parfeutt és
Crèmek
kaphatók.

Szklenó-fürdői vendéglő.

A fürdő-évad közeledtével van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

vendéglőmben

a nyári főévadon át is **naponkénti 2 frt-ért teljes ellátás** (külön szoba, kiszolgálás, reggeli, ebéd, vacsora) **kapható.**

Különb. is ajánlom az általam bérelt és régi jó hirnévnek örvendő

szklenó-fürdői vendéglőt

mindazoknak, kik jó konyhára, kitűnő természetes borra, friss sörre és prompt kiszolgálásra igényt tartanak.

Becsés. pártfogást kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Bokros János,
vendéglős.

Házeladás.

Egészségi állapotom miatt mielőbb, ha lehetséges még május havában, szándékozom a Honvéd-utczában fekvő,

egyemeletes házamat
szabadkézből, igen jutányos áron
eladni.

Venni szándékozók forduljanak egyenesen hozzám, mint a ház tulajdonosához.

Tisztelettel

CZUNNA JÓZSEF
vésnök.

Gyár: **ALSÓ-HÁMOR** (Bars megye.)

Gyári főraktár
BUDAPEST
Andrássy-ut 29. (I. e.)

Raktár
BÉCS
I., Seilergasse 1, sz.

A „SZANDRIK“ ezüstárú-gyár,
mely az 1752-ben
Selmezbányán alapított **Geramb J. J. Unió**
tulajdona,

saját, vagy adott rajzok szerint előállít:

mindennemű ezüstárút,
mint asztaldiszeket, gyümölcstartókat (jardiniéres-készleteket,) girandolokat,
gyertyatartókat, serlegeket,
dísz-émléktárgyakat és versenydíjakat,
mindennemű evőkészletet gazdag választékban, piperetárgyakat, stb. stb.

Intelligens, fiatal hölgy
kerestetik egy finom
nyári üzlet vezetésére.

Értesítést ad a kiadóhivatal.

Eladó.

5 darab kitűnő faj fejős tehén
és 2 darab egy éves tinó szabad-
kézből eladó. — Bővebbet megtud-
hatni Schmidt Ferencz tak.-pénztári
pénztárnoknál.

Felette olcsó bevásárlási alkalom.

Amidőn a nagyrabecsült közönségnek tudomására hozni bátorkodom, hogy **f. évi**
augusztus elsején

**üveg-, porcellán-, majolika-, kép-, lámpa-
és szobadisz üzletemet**

a főteri apácza-zárda földszinti nagy bolthelyiségébe teszem át,
egyben tudatom, hogy ezen okból eddigi áru-készletemet
**feltűnő olcsó, a bevásárlásnál jóval aluli
áron árusítom.**

E kedvező bevásárlási alkalmat tehát senki sem mulassza el!

Alázatos szolgája

Stark Mihály
üveg- és porcellán-kereskedő.

Van szerencsém a n. é. közönség becsés tudomására adni, hogy a
„Glücksthal Gyula utódja“ czég alatt vezetett
nagy áruházamat

legujabb, legdivatosabb és legjobb minőségű árucikkkel, u. m.: szövetekkel, női konfekciókkal, valódi delén, francia batiszt, satin, piket, ezérna vásznak, valódi szepességi damask teríték, legujabb divatu napernyők, ágy- és asztaltakarók, finom csipkefüggönyök és tavaszi divatu női- és férfi divatezikkkel

dusan felszereltem.

A midőn biztosíthatom a n. é. közönséget arról, hogy gazdag választéku áruházamban igen jutányos áruk, pontos és szolid üzleti kiszolgálás, a legmodernebb igényeket is teljesen kielégítő, du-választéku áruk tartása és eladása által mindkoron főtörékvésem leend nagyrabecsült vevőim teljes megelé-gedését kiérdemelhetni, egyben kérem szives pártfogását és ujonnan felszerelt modern áruházamnak meglátogatását.

Kitűnő tisztelettel

Weisz Simon.

